

Haarlem

Gemeente Haarlem

Maarten Divendal

Wethouder Onderwijs, Jeugd, Sport,
Beheer en onderhoud openbare ruimte en Milieu

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 5 november 2009
Ons kenmerk STZ/JOS/2009/212656
Contactpersoon M.J. Kroonenberg-Janssen
Doorkiesnummer 023-5113475
Email mkroonenberg@haarlem.nl
Onderwerp Reactie op vraag over verschuiving Stap-programma's

Geachte leden van de commissie Samenleving,

In verband met tijdgebrek tijdens de laatste commissievergadering stelde Marijke Lodeweegs mij per mailbericht van 1 november 2009 de volgende vraag over de Stap-programma's:

"Sinds enige tijd voeren wij in Haarlem het programma Opstap uit. Dit is een goed programma die veel ouders met kinderen in deze leeftijdsgroep (4-6 jaar) bereikt. Nu hoorde ik dat m.i.v. direct er overgegaan moet worden naar het programma INSTAP voor kinderen in de leeftijdsgroep 1-2 jaar. Graag informatie hierover."

Hierbij mijn reactie.

Inderdaad voeren we sinds 10 jaar het programma Opstap (gericht op ouders van 4-6 jarigen) uit, en daarnaast ook het programma Opstapje (gericht op ouders van 2-4 jarigen). Beide programma's zijn te vatten onder de noemer 'Stap-programma'. Het gaat hier om evidence-based programma's die zich richten op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen door het bevorderen van de ouder-kindinteractie.

Voor de volledigheid: verder hebben we in Haarlem nog het toelidingsprogramma 'Stap-in'. Bij dit programma worden ouders met doelgroepkinderen in twee huisbezoeken geïnformeerd over het belang van voorschoolse educatie (VVE) en andere belangrijke voorzieningen in de wijk, en gestimuleerd aan die voorzieningen deel te nemen.

Een Stap-programma dat we tot nu toe niet uitvoeren is Instapje (gericht op ouders van 1-jarigen). Hierbij worden laagopgeleide ouders gedurende een jaar aan huis bezocht door een professionele medewerker met minimaal MBO-niveau, die de moeder informatie geeft over de ontwikkeling en opvoeding, en haar laat zien hoe

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.
Stadhuis Grote Markt 2 Haarlem – Telefoon 023 5113000 – Fax 023 5113440

Haarlem

2

zij op een stimulerende manier met haar kind kan omgaan. Na het volgen van dit jaar Instapje is er een directe aansluiting op de VVE-peuterspeelzaal.

Het programma Instapje heeft een aantoonbaar positief effect op de ontwikkeling van kinderen, onder andere op het gebied van taal, denken, zintuiglijke ontwikkeling, fijne motoriek, leervaardigheden (onderzocht door de Universiteit van Nijmegen, Riksen-Walraven, 1994).

Op 3 november 2008 rapporteerde ik in mijn brief aan de commissie Samenleving over de voortgang van de Stap-programma's (kenmerk STZ/JOS/2008/187502). Daarin stond dat met DOCK was afgesproken de mogelijkheden te onderzoeken om de aandacht geleidelijk wat te verleggen naar gezinnen met kinderen in de wat jongere (voorschoolse) leeftijdsgroepen.

In de bijlage bij die brief (Inhoudelijk plan 2008-2009 Stap-programma's van DOCK) was de volgende nadere toelichting en doelstelling voor 2008-2009 te vinden.

Doelstelling C. Mogelijk verleggen van focus op Opstap (4-6 jaar) naar Stap-programma 'Instapje' (1-2 jaar);

Het belang 'er zo vroeg mogelijk bij te zijn' krijgt vanuit de landelijke politiek steeds meer nadruk, en dit belang onderschrijven wij vanuit de inhoud. Er bestaat een programma voor 1-2 jarigen 'Instapje' dat wij nu nog niet uitvoeren. Wij willen onderzoeken of wij in ons aanbod de aandacht wat kunnen verschuiven van de oudste doelgroep (Opstap), die in ieder geval via de scholen al bereikt wordt, naar een wat jongere doelgroep (Instapje).

Er is geen sprake van 'm.i.v. direct'. De periode 2008-2009 is gebruikt om de mogelijkheden te onderzoeken om deze verschuiving te laten plaatsvinden. Het gaat daarbij om een geleidelijk en gedeeltelijk verleggen van de aandacht; onze intentie is niet het volledig opheffen van Opstap. Voor 2010 is gepland 6 gezinnen met Instapje te bereiken, en nog steeds 70 gezinnen (t.o.v. 80 in 2008-2009) met Opstap.

De intentie met deze verschuiving is om de ouders in het vroegste stadium met een Stap-programma te bereiken. Liefst al vóór het kind naar school gaat. Voor de ontwikkeling van het kind kan het zo vroeg mogelijk bereiken van de ouders van groot belang zijn. Om de ouders te leren hoe zij het kind in zijn of haar ontwikkeling kunnen stimuleren en de ouders te informeren over belangrijke voorzieningen waar zij gebruik van kunnen maken.

Er bestaat in Haarlem een sterk verband en wederzijdse uitwisseling tussen de Stap-programma's en de Voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De Stap-programma's worden op dit moment ook betaald uit VVE-middelen.

De gemeente wordt sinds de 'knip' die binnen de VVE is gemaakt tussen voorschool en vroegschool, geacht zich met name te focussen op de voorschoolse periode. Tegen de tijd dat we ouders bereiken met Opstap, is het kind 4-6 jaar en de periode voorbij dat het toegeleid had kunnen worden naar de voorschoolse educatie (2-4 jaar).

Haarlem

3

Overigens is het gedeeltelijk verleggen van de aandacht van Opstap naar de voorschoolse periode en het introduceren van het nieuwe programma Instapje volledig in samenspraak met de inhoudelijk deskundigen van DOCK tot stand gekomen.

Wij hopen u hiermee voor dit moment voldoende duidelijkheid te hebben gegeven.

Met vriendelijke groet,

Maarten Divendal